

Folketingets Kulturdvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

28. november 2012

Folketingets Kulturdvalg har den 8. november 2012 stillet mig følgende spørgsmål, nr. 34 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Vil ministeren som opfølgning på KUU alm. del - samrådsspm. H-I sende udvalget en status over digitaliseringen af Statens Arkivers arkivalier?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statens Arkiver, som jeg skal henholde mig til:

"Statens Arkivers arkivalier er enten analoge, dvs. på pergament, papir mv., eller digitalt født. Denne udtalelse forholder sig til digitalisering af analoge arkivalier, den såkaldte retro-digitalisering.

Statens Arkiver digitaliserer efter tre kriterier:

- Sikkerhedsscanning af originale arkivalier
- Konserveringsscanning af originale arkivalier
- Scanning med henblik på tilgængeliggørelse af originale og filmede arkivalier

Statens Arkivers digitaliseringsarbejde startede i år 2000 med "Sikkerhedsfilmings- og scanningsplan 2000-2010-2015", hvor det blev fastlagt, at der i årene 2000-2010 skulle ske filmning/scanning af kirkebøger fra 1892-1925 samt 1925-1960. Scanning eller digitalisering har nu helt afløst den tidligere mikrofilmning, der ligeledes fandt sted til såvel sikring af bevaringen som til formidlingsformål.

Scanningsplanerne er løbende blevet fornyet, efterhånden som målene i de oprindelige planer blev nået. Scanningsplanerne 2010-11 og 2011-12 intensiverede brugen af digitalisering fra de tidligere optagne mikrofilm, og herved blev produktionen kraftigt øget.

Statens Arkiver har hidtil prioriteret at digitalisere arkivalier, der erfaringsmæssigt havde en høj benyttelsesfrekvens, og som har stor interesse for Statens Arkivers største brugergruppe, slægtsforskere.

Af større samlinger, der er digitaliseret, kan nævnes:

- Kirkebøger fra ca. 1640 indtil 1960
- Folketællingsskemaer fra 1787, 1901, 1906, 1911, 1921, 1925, 1930 og 1940 er under scanning
- Forsikrings- og taksationsprotokoller vedr. brandforsikring 1732 indtil ca. 1870
- Tingbogsarkivalier, som er digitaliseret ved Domstolsstyrelsens foranstaltning efter godkendelse af Statens Arkiver 1927 og frem til den elektroniske tingbog.

Hertil kommer en række mindre arkivserier, der er digitaliseret af først og fremmest konserveringsmæssige hensyn.

Status for digitaliseringen er, at der er fremstillet ca. 32 mio. scanninger. Heraf er 18,5 mio. billeder tilgængelige på Arkivalier Online (www.arkivalieronline.dk), hvor brugere kan benytte dem i stedet for de originale arkivalier¹. 4,5 mio. billeder udgøres af tingbogsarkivalier, som ikke er bevaret på papir, og derfor kun findes i digital form. Yderligere 13,2 mio. billeder ligger på lager eller er under bearbejdning med henblik på upload på Arkivalier Online. Af disse er ca. 4,1 mio. af billederne endnu ikke umiddelbart tilgængelige, bl.a. folketællingen 1940, som efter 75 års fristens udløb vil blive tilgængelig i 2016.

Det er Statens Arkivers vurdering, at der på nuværende tidspunkt er sket en digitalisering svarende til ca. 1 % af Statens Arkivers analoge samlinger². Statens Arkiver har p.t. ca. 435.000 hyldemeter analoge arkivalier, eller efter et skøn ca. 3 mia. dokument-sider.

Statens Arkiver vil fortsat prioritere de tilfælde, hvor digitalisering tilgodeser alle de tre ovennævnte kriterier, nemlig sikkerhed, bevaring og tilgængeliggørelse. Dette gør sig også gældende i forbindelse med det særlige projekt, som Statens Arkiver har påbegyndt med digitalisering af arkivalier fra de tidligere dansk-vestindiske øer.

---

¹ En billedfil udgør i nogle tilfælde to dokument-sider i form af et dobbelttopslag i en protokol, i andre tilfælde kun en enkelt dokument-side, f.eks. hvor der er digitaliseret løse dokumenter med for- og bagsider.

² Det skal bemærkes at procent-satsen naturligvis er en dynamisk størrelse, der ændrer sig alt efter ressourceforbruget i digitaliseringsindsatsen samt væksten i bestanden af analoge arkivalier, der forventes at vokse frem til 2030.

Der er her tale om et unikt materiale, der er intensivt benyttet af forskere i ind- og udland, og hvis fysiske tilstand tilsiger en bevaringsmæssig indsats.”

Uffe Elbæk